

Eğirdir İlçesinin Rekreasyon Kaynaklarının Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi*

Aybike Ayfer KARADAĞ¹

Nevin AKPINAR¹

Geliş Tarihi : 09.04.2002

Özet: Bu araştırma, Isparta İli, Eğirdir İlçesinin rekreasyon kaynaklarının belirlenmesi ve bu kaynakların koruma-kullanım ilkeleri çerçevesinde değerlendirilmesi amacıyla yürütülmüştür. Bu bağlamda öncelikle rekreasyon ve rekreasyon kaynağı kavramları açıklanmıştır. Araştırma alanının doğal ve kültürel kaynaklarının envanteri ve analizi çalışmanın önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Yürütülen bu çalışmalar ışığında, ORRRC (Outdoor Recreation Resources Review Commission - Dış Mekan Rekreasyon Kaynaklarını İnceleme Komisyonu) tarafından geliştirilen "Rekreasyon Kaynakları Sınıflandırma" Yöntemi, Eğirdir İlçesi örneğinde uygulanmış, alanın rekreasyon kaynakları belirlenmiş ve sınıflandırılmıştır. Sonuç olarak araştırma alanının rekreasyon kaynakları değerlendirilmiş ve bu kaynakların geliştirilmesi için öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: rekreasyon, rekreasyon kaynakları , Eğirdir

Determination and Evaluation of Eğirdir Town's Recreation Resources

Abstract: This research was carried out to determine and evaluate of Eğirdir Town's recreation resources in the context of protection and using criteria. In this context; firstly, the terms of recreation and recreation resources have been explained. Inventory and analysis of natural and cultural resources are the important part of this research. In the light of the inventory and analysis; the method of "classification of recreation resources" which is improved by ORRRC (Outdoor Recreation Resources Review Commission) is used in the case of Eğirdir Town to determine and classification its recreation resources. As a result, the recreation resources of the area have been evaluated and some recommendation was given to develop of the area's recreation resources.

Key Words: recreation, recreation resources, Eğirdir

Giriş

Çağımızda insanlar, teknolojik gelişme ve ilerlemelere karşın, hatalı kentleşme, hızlı nüfus artışı, yoğun iş yaşamı, ağırlaşan iş ve yaşam şartları ve çevre kirliliği (hava, su, toprak, ve gürültü kirliliği) ile karşı karşıyadır. Bu durum, kent insanı başta olmak üzere, tüm insanlarda ruhsal ve bedensel sağlığın kaybedilmesi, iş verimliliğinin düşmesi gibi sorunlara neden olarak, rekreasyonu gereksinim haline getirmektedir.

Rekreasyon, kişilerin serbest zamanları içinde, günlük yaşamın sıkıcı, disiplinli ve monoton geçen çalışma hayatının etkisinden kurtulmak, dinlenmek ve hoşça vakit geçirmek amacıyla gösterdikleri, çeşitli faaliyetleri içermektedir (Altunkasa ve Uzun 1991). Daha açık bir ifadeyle bedensel ve düşünsel anlamda yenilenme, enerji kazanmadır. Bu amaçla insanlar yaşlarına, cinsiyetlerine, ekonomik durumlarına, zamanlarına ve isteklerine göre çeşitli rekreasyonel faaliyetlere katılmaktadırlar. Bu faaliyetler, rekreasyonel açıdan önemli doğal ve kültürel özelliklere sahip alanlarda gerçekleşmekte ve bu alanlar rekreasyon kaynağı olarak değer kazanmaktadır. Jenkins ve Piagram (1999), rekreasyonel faaliyetler için gerekli fırsatları sağlayan doğal ve kültürel çevre elemanlarını rekreasyon kaynağı olarak nitelerken,

Gold (1980), genel anlamıyla rekreasyon kaynağını; "rekreasyon için fırsat sağlayan karalar, sular ve bunlara bağlı olanaklar, organizasyonlar ve finansal destekler" olarak tanımlamaktadır. Bununla birlikte, çeşitli doğal ve kültürel özelliklere sahip alanlar rekreasyonel faaliyetler açısından ön plana çıksa da, bir alanın ya da özelliğın rekreasyon kaynağı olarak değer kazanmasında kullanıcı isteklerini karşılayabilmesinin de oldukça önemli olduğu, bir alanın rekreasyonel kullanılabilirliği sayesinde değer kazandığı bilinmektedir.

Öte yandan; hatalı plan kararları, plansız uygulamalar ve yanlış kullanımlar nedeniyle, rekreasyon kaynağı niteliğindeki bazı alan ve kaynakların, rekreasyon ve turizm uğruna elden çıkarıldığı ve zararlandığı da bilinmektedir. Oysa, rekreasyon kaynaklarının korunması ve geliştirilmesi, planlama çalışmalarına veri oluşturacak şekilde belirlenmesine - değerlendirilmesine ve koruma - kullanım ilkeleri çerçevesinde planlanmasına bağlıdır.

Bu kapsamda; Eğirdir İlçesi rekreasyon kaynaklarının belirlenmesi, değerlendirilmesi ve koruma - kullanım ilkeleri çerçevesinde geliştirilmesine yönelik önerilerin getirilmesi çalışmanın amacını oluşturmuştur.

* Yüksek Lisans Tezi'nden hazırlanmıştır

¹ Ankara Üniv. Ziraat Fak. Peyzaj Mimarlığı Bölümü - Ankara

Materyal ve Yöntem

Araştırmanın ana materyalini, Isparta ili Eğirdir İlçesi oluşturmaktadır. 1414 km² büyüklüğündeki ilçenin doğal ve kültürel özellikleri inceleme materyali olarak ele alınmıştır. Göller Bölgesinde yer alan Eğirdir İlçesi, sahip olduğu konum ve rekreasyon faaliyetlerine kaynak oluşturacak özellikleri dikkate alınarak, özellikle yakın çevresinde benzer nitelik gösteren alanlara da örnek olması amacıyla çalışma alanı olarak seçilmiştir.

Alanın doğal ve kültürel özelliklerine ilişkin bilgilerin derlenmesi sırasında 1/100.000 ölçekli topografik harita, eğim haritası, büyük toprak grupları haritası, arazi kullanım yetenek sınıfları haritası, erozyon haritası, mevcut arazi kullanım haritası ve ilçenin ulaşım ağı haritası materyal olarak kullanılmıştır. Ayrıca, her türlü bilimsel çalışma, yayın, rapor ve istatistiki verilerden materyal olarak yararlanılmıştır.

İlçenin rekreasyon kaynaklarının belirlenmesinde, arazi incelemeleri, araştırmalar, gözlemler, arazi çalışmaları sırasında çekilen fotoğraflar, önemli yardımcı materyalleri oluşturmuştur. Ayrıca, Rekreasyon ve rekreasyon kaynaklarının açıklanmasına katkıda bulunan çok sayıda yerli ve yabancı literatür, internet taramalarından ve uzmanlar ile yapılan görüşmelerden elde edilen bilgiler de materyal olarak değerlendirilmiştir.

Araştırmada doğal ve kültürel kaynaklar temel alınarak, bunların analizi sonucunda alanın rekreasyon kaynaklarının saptanması, sınıflandırılması ve değerlendirilmesini sağlayacak bir yöntem izlenmiştir. Bu kapsamda yapılan çalışmalar dört aşamadan oluşmaktadır.

1. Aşama: Doğal ve kültürel kaynaklara ilişkin envanterlerin hazırlanması
2. Aşama: Rekreasyon kaynaklarının sınıflandırılması
3. Aşama: Rekreasyon kaynaklarının değerlendirilmesi
4. Aşama: Rekreasyon kaynaklarına ilişkin önerilerin geliştirilmesi

Envanter aşamasında gerekli bilgileri elde etmek amacıyla, öncelikle bir literatür taraması yapılmış, araştırma alanında incelemelerde ve tespitlerde bulunularak, yöre halkı ile görüşülmüştür. Arazi çalışmaları sırasında gözlemlerle elde edilen bulgularla, literatür bilgilerinin doğrulanması ve güncellemesi yapılmıştır.

Sınıflandırma ve değerlendirme aşamasında, araştırma alanına ait doğal ve kültürel özellikler, rekreasyonel açıdan incelenerek ve ORRRC (Outdoor Recreation Resources Review Commission - Dış Mekan Rekreasyon Kaynaklarını İnceleme Komisyonu) tarafından geliştirilen "rekreasyon kaynakları sınıflandırma sistemi" (Anonymous 2002) kullanılarak ;

1. Yüksek yoğunluk gösteren rekreasyon alanları,
2. Genel açık hava rekreasyon alanları,
3. Doğal çevre özelliği gösteren alanlar,

4. Eşsiz (ender) özellikteki alanlar,
 5. Primitif (ilkel) alanlar,
 6. Tarihi ve kültürel sitler olmak üzere altı grupta toplanmış ve bu gruplar dikkate alınarak değerlendirilmiştir.
- Son aşamada ise, kaynak kullanımı ile ilgili olarak, koruma-kullanım ilkeleri çerçevesinde çeşitli öneriler geliştirilmiştir.

Bulgular ve Tartışma

Eğirdir İlçesinde bulunan rekreasyon kaynaklarını, günümüzdeki kullanımına göre mevcut ve olası olmak üzere iki sınıf altında toplamak mümkündür. Mevcut rekreasyon kaynakları, doğal ve kültürel özellikleriyle çeşitli rekreasyon faaliyetlerine olanak sağlayan, rekreasyonel amaçla geliştirilmiş kullanımlara sahip olan ve rekreasyon faaliyetlerinde halen kullanılabilen alanlardır. Olası rekreasyon kaynakları ise, doğal ve kültürel özellikleri ile rekreasyona olanak sağlayabilecek, ancak rekreasyon için geliştirilmiş kullanımları olmayan, hareketli topografyadan kaynaklanan erişilebilirlik sorunları bulunan ya da rekreasyonel faaliyetler için dikkate alınmayan alanlardır. İlçede bulunan bu rekreasyon kaynakları ORRRC tarafından geliştirilen sınıflandırma sistemi ışığı altında aşağıda verilmiştir (Çizelge 1).

A) Mevcut Rekreasyon Kaynakları

1. Yüksek yoğunluk gösteren rekreasyon alanları:

a. Eğirdir Gölü kıyıları

Bedre Koyu: Eğirdir Gölü'nün batı kıyılarında yer alan Bedre Koyu, Eğirdir-Barla yolunun 11. km' sinde bulunmaktadır. Çevresi tarım alanları ile kaplı olan koyun ilerisinde dağlar yükselmektedir. İnce kumlarla kaplı, yaklaşık 1,5 km kumsal uzunluğuna sahip olan koyun suları siğ ve sakindir. Kıyı boyunca, geniş yapraklı bitki örtüsü gelişmiştir (Gürdal 1998). Kamp ve piknik alanları, lokanta ve çay bahçesinin bulunduğu plajda, güvenlik, WC ve içme suyu gibi hizmetler sağlanmaktadır. Girişin ücretli olduğu plaja ulaşım, özel araç ya da belirli saatlerde Eğirdir' den Barla Kasabası'na kalkan otobüsler ile sağlanmaktadır.

Altinkum Plajı: İlçe merkezindeki İstasyon Mahallesinde bulunan Altinkum Plajı, Eğirdir Gölü'nün güneybatı kıyılarında yer almaktadır. Plaj, ağaçlan-dırılmış kıyıları, siğ ve sakın sulara sahiptir (Gürdal 1998). Girişin ücretli olduğu plaj alanında, büfeler, çay bahçesi piknik alanı, ayrıca kamp yapma olanağını sağlayan kulübeler ve çadır alanları bulunmaktadır. İçme suyu, WC, duşlar, soyunma-giyinme kabinlerinin de bulunduğu alanda, suya dayalı rekreasyon faaliyetleri açısından çeşitlilik sağlayan, tekne, su bisikleti ve kano kiralama olanakları da mevcuttur.

Yazla Plajı: İlçe merkezinin Yazla Mahallesi'nde, Eğirdir Gölü'nün batı kıyılarında yer almaktadır. 1,5 km

Çizelge 1. Eğirdir İlçesinin mevcut ve olası rekreasyon kaynaklarının sınıflandırılması

Rekreasyon kaynaklarının sınıfı	Mevcut rekreasyon kaynakları ve alanları	Olası rekreasyon kaynakları ve alanları
Yüksek yoğunluk gösteren rekreasyon kaynakları	Bedre Koyu, Altınkum Plajı, Yazla Plajı, Can Ada, Yeşil Ada, Denizaltı Plajı, Karabağlar, Belediye Parkları, Açık Spor Salonu	Belediye Hayvanat Bahçesi, Kapalı Spor Salonu
Genel dış mekan rekreasyon alanları	Camili Yayla	Mağaralar, Sivri Tepe, Akpınar Köyü
Doğal çevre özelliği gösteren alanlar	Pınar Pazarı, Kocapınar Piknik Alanı, Çamyol Orman İçi Dinlenme Yeri, Kervansaray Piknik Alanı,	
Eşsiz (ender) özellikteki doğal alanlar	Kovada Gölü Millî Parkı	Kasnak Meşesi Tabiatı Koruma Alanı, Kovada Çayı Arboretumu, Anıt Ağaçlar
Primitif (ilkel) alanlar		Oluklaci
Tarihi - kültürel yapı ve sitler	Hızırbey Cami, Kemerli Minare, Dündar Bey Medresesi, Eğirdir Kalesi, Baba Sultan Türbesi, Ada Cami, Aya Stephanos Kilisesi	Eğirdir Kervansarayı, Prostanna Antik Kenti, Malos Antik Kenti

uzunluğundaki plaj ince kum ve çakıl ile kaplıdır. Çevresinde yazlıklar ve pansiyonların bulunduğu plajda, özellikle suya dayalı rekreasyon faaliyetleri için geliştirilmiş hiçbir kullanım bulunmamaktadır. Plaj, günübirlik rekreasyon faaliyetleri için kullanılan doğal plaj özelliğindedir.

Can Ada: Eğirdir İlçe merkezine 1 km uzaklıkta, İlçe merkezi ve Yeşil Ada arasındaki 7 da'lık alanda yer almaktadır. 1974 tarihinde dolgu yol ile ilçe merkezine bağlanarak yarımada görünümüne kavuşmuştur. 01.02.1933 tarihinde Eğirdir İlçesi Belediye Encümen Kararı ile Atatürk'e hediye edilerek ilçenin kültürel mirası kabul edilmiştir. Geniş yapraklı ağaçlarla kaplı olan Can Ada, piknik alanı ve plaj olarak kullanılmaktadır. Ancak su derinliğinin fazla olması nedeniyle, sahilin yüzmeye amaçlı kullanımı oldukça sınırlıdır. Alanda, rekreasyonel kullanım açısından önemli içme suyu, tuvalet ve park yeri gibi hizmetler ve alt yapı olanakları bulunmaktadır.

Yeşil Ada: Eğirdir İlçe merkezine 1,5 km uzaklıkta olup, 9 ha'lık bir alan kaplamaktadır. 1974 yılında yapılan dolgu yol ile Can Ada ve ilçe merkezine bağlanarak yarımada görünümüne kavuşmuştur. Aya Stephanos Kilisesi, Ada Camisi, Devran Dede Türbesi, eski Eğirdir evleri ve balıkçı korunaklarının bulunduğu Yeşil Ada, tarihi ve kültürel açıdan oldukça önemli bir değere sahiptir. Yeşil Ada, özellikle tarihi eserleri görme, sahil yolunda yürüyüş, tekne ve olta balıkçılığı gibi rekreasyon faaliyetlerinin gerçekleştirildiği önemli bir rekreasyon alanıdır.

Karabağlar: Eğirdir Gölü'nün güneydoğu kıyılarında, Eğirdir-Konya karayolu üzerinde, ilçe merkezine 10 km uzaklıkta bulunmaktadır. Karabağlar'ın çevresi tarım alanları ile kaplıdır. 2 km uzunluğunda, doğal plaj özelliğindeki sahil, çakıl ve kumdan oluşmaktadır. Ulaşım patika yollarından, özel taşıtlar ile sağlanmaktadır. Kıyı boyunca, geliştirilmiş hiçbir rekreasyonel kullanım alanı mevcut değildir.

b. Kovada Gölü kıyası

Denizaltı Plajı: Kovada Gölü Millî Parkı'nda, Kovada Gölü'nün güneyinde yer almaktadır. 500 m uzunluğunda

ince kumlarla kaplı sahil, özellikle Kovada Gölü Millî Parkı'nı ziyaret edenler için önemli bir kamp alanıdır

c. İnşa edilmiş alanlar

İlçede rekreasyonel faaliyetleri desteklemek amacıyla, belediye tarafından yapılmış çeşitli spor tesisleri ve parklar bulunmaktadır. Bunlar 1991 yılında yapılmış olan 1000 m²'lik açık hava halı futbol sahası, 1993 yılında yapılmış olan 863 m² açık hava halı tenis kortu ve 1995 yılında yapılmış 5400 m² çim futbol sahasıdır. Ayrıca belediye Eğirdir Gölü kıyılarında, içinde çocuk oyun alanının da bulunduğu 2 adet park yapmıştır. Ayrıca belediye tarafından, Yazla mahallesi ile kent merkezi (çarşı) arası, kent merkezi (çarşı) ile Yeşil Ada ve Can Ada arasında sahil yürüyüş yolu düzenlemesi yapılmıştır (Anonim 2002). İlçede, Eğirdir Gölü kıyıları boyunca Sağlık Müdürlüğü, Millî Eğitim Müdürlüğü, Orman İşletme Müdürlüğü, Silahlı Kuvvetler gibi kurumlar ile özel kişilere ait, çay bahçesi olarak yapılmış, plaj ve piknik alan niteliği de taşıyan alanlar bulunmaktadır.

2. Genel dış mekan rekreasyon alanları

Camili Yayla: İlçe merkezine 9 km uzaklıkta, Sivri Tepe'nin kuzey cephesinde yer almaktadır. Hareketli topografyası, kar tutma ve uzun süre karlı kalma özelliği, ayrıca ağaçlardan arınmış kayma alanı ile kış sporları için oldukça önemlidir. Ayrıca bulunduğu konum itibarıyla, görsel peyzaj kalitesi yüksek Eğirdir Gölü ve çevresini yukarıdan seyretme imkanı sağlayan bakı noktaları, Camili

Yayla'nın rekreasyonel değerini artırmaktadır. Ancak kış rekreasyonu ve çeşitli rekreasyon faaliyetlerine olanak sağlayabilecek olan bu alan, günümüzde askeri talim sahası sınırları içinde kalmaktadır ve alanda bulunan kayak tesislerinden Silahlı Kuvvetler mensupları yararlanmaktadır (Gürdal 1998)

3. Doğal çevre özelliği gösteren alanlar

Pınar Pazarı: İlçe merkezine 7 km uzaklıkta, Bağlar Mahallesinde yer almaktadır. Pınar Pazarı, geniş çayırlığı,

pazar yerinde yükselen Taş Tepe'den çıkan kaynak suları ile doğal çevre özelliği göstermektedir. Ayrıca yöre halkının 617 yıldır yılın belli aylarında (eylül, ekim ve kasım) tarımsal, hayvansal ve el sanatları ürünlerini satma geleneğini sürdürdüğü, bir piknik ve panayır alanıdır (Gürdal 1998).

Koca Pınar piknik alanı: İlçe merkezine 26 km uzaklıkta, Yukarı Gökdere Köyünde yer almaktadır. *Abies cilicica* ormanları, alt tabakada alpin-kaya vejetasyonu ve tıbbi aromatik bitki türlerinin yer aldığı zengin bitki örtüsü ve dağlardan gelen kaynak suları ile yöre halkı için önemli bir piknik alanıdır. Ayrıca alan, Yukarı Gökdere Köy halkının düğün törenlerinin düzenlendiği yer olup, kültürel bir değere de sahiptir. Alana ulaşım Yukarı Gökdere Köyünden sonra patika ile sağlanmaktadır.

Çamyol orman içi dinlenme yeri: İlçe merkezine 15 km uzaklıkta, Eğirdir-Sütçüler karayolu üzerindeki 3 ha alanda yer almaktadır. Oldukça hareketli yüzey şekillerine sahip olan alanda, eğim %12-30 arasında değişmekte ve *Pinus nigra* ormanları, alt tabakada *Cistus spp.* ve tıbbi aromatik bitkilerin oluşturduğu yoğun bitki örtüsü bulunmaktadır (Arı 1993). Alanda rekreasyonel amaçlar için piknik tesisleri (piknik masası, ocak), içme suyu, oyun alanları, geceleme tesisi (kamp imkanı, dinlenme tesisleri), tuvalet, otopark, büfeler geliştirilmiştir. Alana ulaşım, özel oto ve ilçe merkezinden Sütçüler İlçesine ve Ağılköy'e belirli zamanlarda kalkan halk otobüsleri ile sağlanmaktadır (Anonim 2002a).

Kervansaray piknik alanı: Eğirdir-Konya karayolu üzerinde, ilçe merkezine 2 km uzaklıkta, Eğirdir Gölü kıyısında yer almaktadır. Özellikle *Populus nigra* ve *Platanus orientalis* gibi geniş yapraklı ağaçlarla kaplı olan piknik alanının kıyılarında yer yer sazlıklar oluşmuştur. Alanda rekreasyonel kullanım kolaylığı sağlamak amacıyla oluşturulmuş içme suyu, WC, piknik masaları bulunmaktadır.

4. Eşsiz (ender) özellikteki doğal alanlar

Kovada Gölü Milli Parkı: Eğirdir Gölü'nün güneyinde yer alan Boğaz Ova'nın 25 km güneyinde, Batı Toros Dağları'nda 37° 40' kuzey, 30° 52' doğu koordinatları arasında bulunmakta ve 6534 ha.'lık bir alanı kaplamaktadır. (Gürdal 1998). Alan, 3.11.1970 tarihinde, Kovada Gölü çevresini kaplayan doğal yaşlı ormanları, biyolojik çeşitliliği, zengin yaban hayatı, hareketli topoğrafyasının oluşturduğu manzara çeşitliliği sayesinde Milli Park olarak ilan edilmiş ve koruma altına alınmıştır. Milli Park alanında kamp ve piknik alanları yer almaktadır ve yüzme ve sportif balıkçılığın mümkün olduğu da belirtilmektedir (Yücel 1999).

Kovada Gölü Milli Parkı'nın eğimi, göl kıyı şeridi dışındaki alanlarda, değişken niteliktedir. Eğimin düze yakın olduğu kıyı şeridi, eğimin %30 ve daha fazla olduğu dağlık alanlarla iç içedir. Bu durum, alan içi ulaşımı güçleştirirken erozyon konusunu gündeme getirmektedir.

Bitki örtüsü bakımından oldukça zengin olan Milli Park, özellikle *Juniperus spp.*, *Abies spp.*, *Pinus spp.*,

Cedrus spp., *Quercus spp.* ormanları ile kaplıdır. Ayrıca, orman altlarında alpin-kaya vejetasyonuna ait çok çeşitli türler ve tıbbi aromatik bitkiler gelişmiştir. Milli park alanında, *Abies cilicica*, *Anthemis arrenis*, *Arbutus unedo*, *Astragalus spp.*, *Cedrus libani*, *Celtis spp.*, *Cirsium spp.*, *Cistus spp.*, *Cotaneaster spp.*, *Crataegus spp.*, *Daphne gridioides*, *Erica mediterranea*, *Euphorbia linctoria*, *Genista sphillus*, *Juniperus communis*, *Juniperus excelsa*, *Juniperus foetidissima*, *Lamium spp.*, *Myrtus communis*, *Olea europea*, *Ovalis aetosella*, *Paliurus aculestus*, *Phillyrea media*, *Pinus nigra*, *Pistacia terebinthus*, *Pteridium aquilinum*, *Quercus cerris*, *Quercus libani*, *Quercus pedunculata*, *Quercus sesiliflora*, *Rhamnus vulgaris*, *Rhus cotinus*, *Rosa spp.*, *Rubus fruticosus*, *Scilla spp.*, *Sturax officinalis*, *Tauecium spp.*, *Thymus spp.*, *Trifolium spp.*, *Verbascum spp.*, *Vitex agnus castus* gibi bitki türleri oldukça yaygındır (Arı 1993).

Milli park çok çeşitli hayvan türünün bulunduğu zengin bir yaban yaşamına sahiptir. Özellikle 2.sınıf ıslak alan niteliğindeki Kovada Gölü sazlıklarında bir çok kuş türü barınmakta ve konaklamaktadır (Gürdoğdu 2001).

İlçe halkının, yüzme, balık avlama, bota binme, kara avcılığı, piknik ve kamp yapma gibi rekreasyon faaliyetlerini gerçekleştirdiği Kovada Gölü Milli Parkı, kıyıları, bilimsel açıdan değerli niteliklere sahip bitki örtüsü, hayvan varlıkları, eşsiz manzara güzellikleri ile ilçenin önemli bir rekreasyon kaynağıdır. Ancak Milli Park alanında, planlanmış herhangi bir rekreasyonel kullanım mevcut değildir.

5. Tarihi - kültürel yapı ve sitler

Hızır Bey Camii (Ulu Cami): Hızır Bey Camii, Eğirdir ilçe merkezinde bulunmaktadır. Daha önce kilise olan yapı Hamit Oğullarından Hızır Bey tarafından restore edilerek camiye dönüştürülmüş ve adına Moğol Valisinin oğlu (Emir Çoban) tarafından şehit edilen babası Dündar Bey'in adı verilmiştir. Duvarları kagir ve üstü toprak dam olarak yapılan cami, 3000 kişi alabilecek genişliğe sahiptir. Caminin en önemli özelliği, kışın damda biriken karları atmamak mümkün olmayacağından, damın ortası açık bırakılarak kar kuyusu yapılmıştır (Yığıtbaşı 1972). Cami, 1814 yılında çıkan bir yangında tamamen yanmıştır. Cami aslına uygun kalmak suretiyle Yılanlıoğlu Şeyh Ali Ağa tarafından onartılmış ve 1820 yılında ibadete açılmıştır. Cami 1885 yılında, Burhanzade Hacı Murat Ağa tarafından tekrar onartılarak çatısı kiremitle kaplanmış, iç bakımı yapılmış ve bugünkü durumuna getirilmiştir (Akkaya 1997).

Kemerli Minare: Hızır Bey Camii ile Dündar Bey Medresesi birbirine 2 metrelik bir kemer ile bağlanmaktadır. Bu kemer üzerine 4,5 metre uzunluğunda temelsiz olarak inşa edilen Kemerli Minare, Hızır Bey Camisi'nin minaresi niteliğindedir (Yığıtbaşı 1972).

Dündar Bey Medresesi (Taş Medrese): Eğirdir ilçe merkezinde, Hızır Bey Camisi'nin karşısında bulunmaktadır. 1237 yılında Selçuklu Sultanı 2.Giyaseddin Keyhüsrev zamanında han olarak yapılan yapı, 1301

tarihinde Hamit Oğlu Dünder Bey tarafından medreseye dönüştürülmüştür (Yığıtbaşı 1972). Medrese iki katlı olarak, kesme taştan yapılmıştır ve iki bölmeden oluşmaktadır. İlk bölme dış kapıdan girilerek ulaşılan kısa dehlizdir, ikinci bölme ise dehlizden geçerek ulaşılan avludur. Avlunun sağında, solunda ve giriş kapısının karşısındaki kemerli divanhanenin altında, derslik olarak kullanılan odalar bulunmaktadır (Gürdal 1998).

Eğirdir Kalesi: İlçe merkezinde bulunan kalenin, M.Ö. 4. yüzyılda Lidya kralı Krezeus tarafından yapıldığı tahmin edilmekle birlikte, Kalenin bugünkü kalıntıları Bizans dönemine aittir. Kale Eğirdir Gölü ve Sivri Tepe yönlerinden gelebilecek tehlikelere karşı tedbir amacıyla, iki bölüm olarak inşa edilmiştir. İki bölümden oluşan kalenin adalar üzerine yapılmış kısmına iç kale, Demirkapı mahallesine (Eğirdir) yapılmış olan bölümüne ise dış kale denilmektedir. Kale duvarları, sıra tuğla ve taş olarak inşa edilmiştir ve kalenin dışı kaplama, içi moloz dolgudur. Günümüzde dış kaleye ait sadece temeller ayakta kalmıştır ancak, iç kaleye ait sur duvarlarının Kale mahallesindeki (Eğirdir) bölümü halen ayakta durmaktadır (Akkaya 1997).

Aya Stephanos Kilisesi: Eğirdir İlçe merkezinde bulunan kilise, Bizans dönemine aittir. Kilisenin dış duvarları moloz taş, çatlak ve iç mekan sütunları ise ahşaptan yapılmıştır. Eskiden Rum asıllı hacı adaylarının, Kudüs'e gitmeden önce kiliseyi ziyaret ederek burada ayinler düzenledikleri bilinmektedir (Arı 1993).

Baba Sultan Türbesi: Eğirdir İlçe merkezinde bulunmaktadır. Türbe kapısında bulunan kitabeye göre, Hamit Oğlu İlyas Bey tarafından 1358 tarihinde, İsa Bin Musa isimli bir eren için yapılmıştır. Türbe içerisinde ayrıca Palaz Baba ve Sureti Baba'nın da mezarları bulunmaktadır (Arı 1993).

Ada Cami: Eğirdir İlçesi Ada mahallesinde yaşayan Rum cemaati tarafından kilise olarak yapılmıştır. 1618 yılından itibaren 2. Osman'ın çıkardığı bir ferman ile camiye dönüştürülmüştür. Cami, iç mekandaki hat sanatı ve ahşap işçiliği ile oldukça önemli bir eserdir (Gürdal 1998).

B) Olası Rekreasyon Kaynakları

1. Yüksek yoğunluk gösteren rekreasyon kaynakları

İnşa edilmiş rekreasyon alanları: İlçede, yapımı sürdürülen, içinde basketbol ve futbol sahasının yer aldığı, 1 adet kapalı spor salonu bulunmaktadır. Ancak yapımı hala bitmediği için rekreasyonel amaçlar için günümüzde kullanılamamaktadır. Ayrıca ilçede belediye tarafından yapılmış, Eğirdir Gölü'nün güney kıyısındaki Çaybaşı mevkinde yer alan, içinde kedi, köpek, keçi, koyun, tavuk, kuş gibi hayvanlara ait çeşitli türlerin ve alabalık göletlerinin olduğu, hayvanat bahçesi bulunmaktadır (Anonim 2002). Ancak günümüzde, hayvanat bahçesi hem hayvanların sağlığı açısından sorunlu ve bakımsız durumda olup, hem de rekreasyonel herhangi bir kullanım olanağı sağlayan alt ve üst yapıya (ziyarete gelenlerin

dinlenebileceği ve oturabileceği yerler, donatı elemanları, vb.) sahip olmadığı için ziyaret edilememektedir.

2. Genel dış mekan rekreasyon alanları

Mağaralar: Maden Tetkik ve Arama (MTA) Genel Müdürlüğü tarafından yapılan araştırmalarda, karst jeomorfolojisinin önemli örneklerinden olan, Jura-Kretase yaşlı kireç taşlarının erimesiyle oluşmuş, 7 adet mağara incelenmiştir. İncelenmesi yapılmış olan mağaralar, doğal ve kültürel özellikleri ile mağaracılık faaliyetlerinin gelişmesinde ve ilçeye değişik bir rekreasyon faaliyetinin sunulmasında önem taşımaktadır. Mağaralara ait özellikler aşağıda verilmiştir (Çevikbaş 1998).

Beybaşı Mağarası: Yuvalı Köyü, Belbaşı yöresinde bulunan mağara, 60 metre uzunluğundadır. Duvarları damlatayla kaplı olan mağarada ilginç oluşumlar dikkati çekmektedir. Mağaraya ulaşım patikalarla sağlanmaktadır.

Culuk İni: Akdoğan Köyü Kızıllalan yöresinde bulunan mağara, 38 m uzunluğunda ve 24 metre derinliğindedir. Mağaraya ulaşım patikalarla sağlanmaktadır.

Damlataş Mağarası: Yukarı Gökdere köyündeki Yumru Tepe'inde bulunan mağara 15 m uzunluğundadır. Mağaranın içinde bulunan, sarkıt dikit ve sütunlar ilginç oluşumlar meydana getirmektedir. Mağaraya ulaşım, Yukarı Gökdere köyünden patikalarla sağlanmaktadır.

İnönü Mağarası: Sarıdris Kasabasının 15 km güneyindeki İnönü Tepesinde bulunur. 227 metre uzunluğundaki, mağaranın girişinde dar bir salon bulunmaktadır. Araştırmalar sonucunda, mağara içinde, kalın bir toprak tabakası ve iskelet parçaları bulunmuştur. Bu durum mağaranın bir zamanlar (dönem hakkında kesin bilgi bulunmamaktadır) mezarlık olarak kullanıldığını ortaya koymuştur (Akkaya 1997). Mağaranın içinde çok miktarda sarkıt, dikit ve su yüzeyleri bulunmaktadır. Genelde kuru bir mağara olmasına rağmen nem oranı %82, sıcaklık 16 °C'dir. Mağaranın kültürel ve doğal değerlerinin tanıtılması için Maden Tetkik Arama (MTA) Kurumu çeşitli çalışmalar yapmakta ve projeler hazırlamaktadır.

Kapızını Mağarası: Balkırı köyündeki Kapız Dere'sinde bulunan mağara 63 metre uzunluğundadır. Mağara içerisinde yarasalar yaşamaktadır (Çevikbaş 1998). Çok çeşitli yarasalar türünün var olabileceği tahmin edilen mağara biyolojik incelemeler açısından oldukça değerlidir. Mağaraya ulaşım patikalar ile sağlanmaktadır.

Kocakır Mağarası: Yukarı Gökdere Köyündeki Kocakır Tepe'sinde bulunan mağara 47 metre uzunluğundadır. Mağaranın girişine göre en derin noktası 11 metredir.

Su İni Mağarası: Tepeli köyündeki Sülü Tepe eteğinde yer alan mağara 157 metre uzunluğundadır. Eğirdir ve Kovada Gölü arasındaki Boğaz Ova'da oluşan mağara, ovada su yükseldiğinde düden görevini üstlenmektedir.

Sivri Tepe: İlçe merkezinde bulunan Sivri Tepe, ilçenin en yüksek noktasıdır (1749,6 m.). Sarp ve kayalık yapısıyla sönmüş bir yanardağ görünümündeki tepe ilçenin simgesi haline gelmiştir (Gürdal 1998). Tepe eteklerinden Oluklaci'ya uzanan çok sayıda patika bulunmaktadır. Patika güzergahlarında maki bitki örtüsü, alpin-kaya vejetasyonu ve aromatik bitki türleri bulunmaktadır. Ayrıca anıt ağaç özelliğine sahip *Juniperus oxycedrus* ağaçları, mağara ve inler yol güzergahlarındaki odak noktalarını oluşturmaktadır. Alan, bu özellikleri ve ayrıca yol boyunca manzara kalitesiyle dağcılık ve doğa yürüyüşü için önemli bir rekreasyon kaynağıdır.

Akpınar Köyü: İlçenin güneybatısında, Sivri Tepe'nin güneydoğusunda yer almaktadır. Eğimin %30'dan fazla olduğu, 1236 m. rakıma sahip alanda kurulmuş olan köyün çevresini ve patika yolları Eğirdir Gölü'ne hakim seyir noktalarını sahiptir. Ayrıca Arslan (1998), yaptığı çalışmada bu alandaki eğimin, düzgün yüzeye sahip çayırıkların, yamaçların ve doğu-batı yönünde esen rüzgarın, yamaç paraşütü başta olmak üzere çeşitli rekreasyonel faaliyetler için önemli bir kaynak olduğunu ortaya koymuştur.

3. Eşsiz (ender) özellikteki doğal alanlar

Kasnak Meşesi Tabiatı Koruma Alanı: İlçe merkezine 35 km uzaklıkta, Yukarı Gökdere köyünün kuzeyindeki 1300,5 ha.'lık alanda yer almaktadır. Ülkemizin endemik türlerinden olan Kasnak meşesini (*Quercus vulcanica*) korumak ve geliştirmek amacıyla 27.07.1987 tarihinde "Kasnak Meşesi Tabiatı Koruma Alanı" olarak ilan edilmiştir (Dutkuner ve Fakir 2000).

Quercus vulcanica, 25-30 m boylanabilen, 160 cm çap yapabilen ve sonbaharda yaprak rengi sarı, kahverengi, kırmızı ve bu renklerin tonlarına değişebilen bir meşe türüdür. Kasnak meşesi ormanında, tohumdan yetişmiş, anıt ağaç olarak tescil edilmiş en yaşlı *Quercus vulcanica*, 800 yaşında, 144 cm çapında, ve 27 m boyundaki "Koca Kasnak"dır Ayrıca Tabiatı koruma alanında doğal yaşlı, Saçlı Meşe (*Quercus cerris*) ve Lübnan meşesi (*Quercus libani*) oldukça fazladır (Gökşin 2001).

Bitki örtüsü bakımından oldukça zengin olan Kasnak Meşesi Tabiatı Koruma alanının, diğer karakteristik bitki türü, yaşları oldukça fazla olan *Cedrus libani*'lerdir Bunların en yaşlısı 550 yaşında, 18 m boyunda ve 180 cm çapındadır. Ayrıca Kasnak meşesi ormanlarında *Abies cilicica*, *Juniperus foetidissima*, *Juniperus oxycedrus*, *Pinus nigra*, *Fraxinus excelsior* ve *Acer spp.* baskın bitki türlerinin oluşturduğu yoğun karışımlar bulunmaktadır. Ayrıca orman altlarında alpin-kaya vejetasyonuna ait çeşitli türler ile tıbbi aromatik bitkiler de bulunmaktadır (Gökşin 2001).

Eğirdir Orman İşletme Müdürlüğü'nün koruma ve denetimi altındaki Kasnak Meşesi Tabiatı Koruma Alanı'nda rekreasyon amaçlı hiçbir kullanım mevcut değildir, sadece Tabiatı Koruma Alanının varlığını belirten bir tabela alana girişte yer almaktadır. Hareketli

topografyası ulaşımı oldukça güçleştirmekte, hatta alan içinde çoğu bölgeye erişimi engellemektedir. Ulaşım, Yukarı Gökdere köyünden sonra gelişen dağ yolu ile sağlanmaktadır. Ancak, kış ve sonbaharda aşırı yağış ve eğimin de etkisiyle yolun kullanımı güçleşmektedir. Ayrıca çoğu yöre halkı Kasnak Meşesi Tabiatı Koruma Alanı'nın varlığından ya da Eğirdir İlçe sınırları içerisinde olduğundan habersizdir. Oysa ki Yukarı Gökdere Köyü Kasnak Meşesi Tabiatı Koruma Alanı, özellikle sonbaharda yaprak renklerinin değişmesi (sarı, kırmızı, kahverengi, yeşil tonlarında) ile eşsiz peyzaj manzaraları oluşturan ve ayrıca endemik özelliğe sahip olan *Quercus vulcanica*'ların, asırlık yaşa sahip *Cedrus libani*'lerin ve değişik hayvan türlerinin bulunduğu, bilimsel, eğitsel ve de rekreasyonel açıdan oldukça değerli bir tabiat parçasıdır.

Kovada Çayı Arboretumu: Kovada Çayı Arboretumu, Eğirdir İlçe merkezine 60 km uzaklıkta, Isparta-Antalya karayolunun 34. km'sinde 520 ha alanda yer almaktadır. Özellikle odunsu ve çalı türü bitkilerle kaplı olan bu alan, Orman Bakanlığının 06.12.1994 tarih ve 45 sayılı olurlarıyla arboretum sahası olarak ayrılmıştır. Arboretum alanında, *Pinus brutea*, *Cupressus sempervirens* L. var. *sempervirens*, *Cupressus sempervirens* L. var. *horizontalis*, *Juniperus oxycedrus* L., *Juniperus communis* L., *Salix alba* L., *Salix excelsa* J.F. Gmelin, *Salix caprea* L., *Salix babylonica* L., *Populus nigra*, *Populus nigra* L., *Populus nigra* L., Subsp. *nigra* cv. "Italica", *Populus usbekitanica*, *Populus alba* L., *Populus canescens* (Alion.), *Juglans regia* L., *Alnus glutinosa* L. Subsp. *Antitaurica*, *Corylus avellana* L., *Quercus cerris* L., *Quercus coccifera* L., *Morus alba* L., *Cistus cirecus* L., *Tamarix gallica* L., *Phidelpus coronarius*, *Rubus ideus* L., *Rosa canina* L., *Prunus spinosa* L., *Prunus avium* L.,

Prunus domestica L., *Prunus persica* L., *Cercis siliquastrum*, *Daphne gnidium* L., *Elaeagnus angustifolia*, *Mrytus communis* L., *Punica granatum* L., *Pistacia terebinthus* L., *Vitis vinifera* L., *Cornus mas* L., *Hedera helix* L., *Erica arborea* L., *Arbutus unedo* L., *Sytrax officinalis* L., *Vitex agnus castus* L., *Nerium oleander* L., *Phillyrea latifolia* L., *Syringa vulgaris* L. gibi bitki türleri bulunmaktadır (Büyükgöze ve ark. 2001).

Bilimsel ve eğitsel açıdan oldukça değerli olan Kovada Çayı Arboretum'u, yöre halkına özel bir rekreasyon faaliyeti de sunarak, yerli ve yabancı orijinli bitkileri bir arada görme ve inceleme olanağını sağlamaktadır.

Barla kasabasında bulunan 4 Doğu çınarı (*Platanus orientalis*) Kültür Bakanlığı, Yukarı Gökdere köyü Kasnak Meşesi Tabiatı Koruma Alanı'ndaki "Koca Kasnak" (*Quercus vulcanica*) Orman Bakanlığı tescil etmiştir ve geriye kalan 7 Doğu çınarını (*Platanus orientalis*) tescil işlemleri ise Orman Bakanlığı Milli Parklar

Anıt Ağaçlar: İlçede doğal ve kültürel özellikleriyle oldukça değer taşıyan, 12 adet anıt ağacı bulunmaktadır. Bu ağaçların 11 adedi Doğu çınarı (*Platanus orientalis*), 1 adedi Kasnak meşesi (*Quercus vulcanica*) türüne aittir.

Barla kasabasında bulunan 4 Doğu çınarı (*Platanus orientalis*) Kültür Bakanlığı ve Yukarı Gökdere köyü Kasnak Meşesi Tabiatı Koruma Alanı'ndaki: "Koca Kasnak" (*Quercus vulcanica*) Orman Bakanlığı tescil etmiştir ve geriye kalan 7 Doğu Çınarını (*Platanus orientalis*) tescil işlemleri Orman Bakanlığı Millî Parklar ve Av Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü Millî Parklar Dairesi Başkanlığınca halen sürdürülmektedir (Genç ve Dutkuner 2001). Özellikle ilçe merkezi, Barla kasabası, Yukarı Gökdere ve Kırıntı köyündeki, anıt ağaçlar, sahip oldukları estetik görünüşleriyle, ya da tarihi olaylar ile olan bağlarıyla, kimi zaman bir rekreasyon kaynağının doğal ve kültürel yapısını zenginleştirmekte, kimi zaman da başlı başına rekreasyon kaynağı olmaktadır.

4. Primitif (ilkel) alanlar

Oluklacı: İlçe merkezinde Sivri Tepenin eteklerinde yer alan Oluklacı, Eğirdir Gölünden 400-500 m yüksekliktedir. Eğirdir ilçesinin damı olarak nitelendirilebilen Oluklacı, kaynak suyu, meşe türleri ve alпта alpınkaya vejetasyonu örneklerinin sergilendiği bitki örtüsü ve Eğirdir Gölünü yüksekten izleme fırsatı sağlayan görsel kalite özellikleri ile özel bir konuma sahiptir. Alana ulaşım Sivri Tepe eteklerindeki patika yollardan sağlanmaktadır (Özköse 2001). Ancak günümüzde alanla ilgili herhangi bir rekreasyonel kullanım söz konusu değildir. Bunun en önemli nedeni ise erişilebilirlik sorunudur.

5. Tarihi - kültürel yapı ve sitler

Eğirdir Kervansarayı: Eğirdir İlçe merkezinde Yenimahalle'de yer almaktadır. Günümüzde Kervansarayın, sadece dış duvarları ve iç bölmeleri bulunmaktadır. Kalıntılar Ankara Üniversitesi, Dil Tarih Fakültesi, Arkeoloji Bölümü öğretim elemanları tarafından yapılan kazılar sonucu ortaya çıkarılmıştır. Yapılan araştırmalar sonucu, yapının 1237 tarihinde, Selçuklular döneminde yapıldığını ortaya çıkarmıştır. Anadolu Selçuklu kervansaraylarının tipik bir örneği olan yapı, büyük avlu ve kapalı mekanlar olmak üzere iki bölümden ibarettir ve duvarlar Selçuklu tarzını simgeleyen, kesme taş ve kesme taş içine yerleştirilen moloz taşlardan oluşmaktadır (Gürdal 1998). Günümüzde Kervansaray, ilgisizlik ve bakımsızlık yüzünden, son kalıntılarını da kaybetmek üzeredir.

Prostanna Antik Kenti: Pisidia şehirlerinden olan Prostanna kenti, Sivri Tepe'nin güneyindeki, Camili Yayla'da kurulmuştur. Günümüzde antik kente ait sadece sınır duvarları, bazı bina temelleri, şehrin üst kısmında bulunan ve tapınak olarak kullanılan dikdörtgen şeklinde bir bina ile halka ait üç konut kalmıştır. Duvarlar yaklaşık 2 metre kalınlığındadır, duvarların çoğu geniş parçalar ve dağınık kesilmiş blok kireç taşlarından inşa edilmiştir.

Malos Antik Kenti: Eğirdir ilçesinin Sarıdris kasabasının 3 km kuzeydoğusundaki dağlık bir arazi üzerine bulunan kentin kuruluşu ile ilgili kesin bir tarih belirli değildir. Yalvaç (Isparta) ilçesinin yakınlarında

bulunan yazıtlarda, kentin Bizans Döneminin sonlarına doğru terk edildiği belirtilmektedir. Ayrıca bu dönemden sonra, bazı göçer Türk toplulukları, kenti yerleşim alanı olarak kullanmışlardır. Günümüzde antik kente ait sadece sur duvarları, konut bölmeleri ayakta kalabilmiştir. Kentin kurulduğu alandan Göynücek Dere'sine uzanan yamaçlarda kare planlı mezarlar da hala sağlamdır. Ayrıca antik kentin 1 km kuzeybatısında, Kapalı Kaya adı ile bilinen tapınak da bulunmaktadır. Bir Mağara önüne yapılmış olan tapınak kare planlıdır ve tapınağın duvarları halen ayakta (Dabanca 2000).

Sonuç

Eğirdir ilçesinin sahip olduğu doğal ve kültürel kaynaklar çok çeşitli rekreasyon faaliyetinin gerçekleşmesine olanak sağlayacak niteliktedir. İlçede bulunan bu rekreasyon kaynakları, yüzme, balık tutma, su araçlarına (kayık, kano, yelkenli, vb.) binme, piknik yapma, kamp yapma, yürüyüş, bisiklete binme, avcılık, dağcılık, kış sporları, fotoğrafçılık, kuş gözlemciliği, yamaç paraşütü, mağaracılık gibi çok çeşitli faaliyetin gelişmesine olanak sağlayabilir. Ayrıca Kovada Gölü Millî Parkı, Kasnak Meşesi Tabiatı Koruma Alanı, Kovada Çayı Arboretumu gibi kaynaklar, rekreasyonel kullanımları yanında, bilimsel ve eğitsel açıdan da ülkesel ve bölgesel öneme sahiptir. Bu kaynaklar, ilçe ve özellikle nüfusu hızla artmakta olan 32 km uzaklıktaki Isparta kenti rekreasyon gereksinimlerinin karşılanmasında, il ve ilçe turizm- rekreasyon faaliyetlerinin gelişmesinde oldukça önemlidir. Ancak günümüzde bu kaynakların bazıları turizm ve rekreasyon faaliyetleri için kullanılırken, bazıları ise turizm ve rekreasyon açısından yeterince değerlendirilmemektedir.

İlçede mevcut rekreasyon kaynağı olarak nitelendirilen çoğu özellik ve alan, yeterli rekreasyonel kullanıma sahip değildir. Kaynağa ulaşımında topografik yapının neden olduğu engellerin yanı sıra ekonomik yapı etkisiyle yatırım eksiklikleri kaynakların yeterince değerlendirilmesini engelleyen temel nedenler olarak görülmektedir.

Mevcut ve olası rekreasyon kaynaklarının mevcut sorunları; genelde, alt ve üst yapı eksiklikleri, rekreasyonel alan donatı elemanları eksikliği (dinlenme mekanları, içme suyu, tuvalet, aydınlatma, yönlenme levhaları vb.) olarak görülmektedir. Olası sorunlar ise, bitki örtüsü ve toprak zararlanmaları, erozyon, tarımsal faaliyetlerde kullanılan ilaçlama ve gübreleme etkisiyle kirlenme kaçak avlanma, güvenlik, otopark sorunu, görüntü kirliliği, gürültü, ulaşım yetersizliği, olarak sıralanabilir.

Bu nedenle kısa ve uzun vadeli çalışmalar kapsamında akılcı turizm ve rekreasyon planları ile bu alanların koruma-kullanım dengesi içinde değerlendirilmesi, mevcut ve olası sorunlarının çözülmesi açısından zorunludur. Özellikle erozyon sorununun bulunduğu alanlarda stabilizasyon ve bitkilendirme çalışmalarının yapılması, fazla ilaçlama, gübreleme ve de tarımsal atıklardan kaynaklanan kirliliğin azaltılması ya da önlenmesi, doğal

kaynak niteliğindeki rekreasyon kaynaklarının korunması ve rekreasyonel niteliklerinin artırılması açısından önem taşımaktadır.

Bu bağlamda, Turizm Bakanlığı'nın yanı sıra yerel yönetimlere ve gönüllü kuruluşlara da görev düşmektedir.

Kaynaklar

- Akkaya, A. 1997. Eğirdir' de Kültür Değişmesi, Eğirdir Belediyesi Yayını, Eskişehir.
- Altunkasa, M. ve G. Uzun, 1991. Rekreasyonel Planlamada Arz ve Talep. Çukurova Üniv. Yayınları: 6, 80s., Adana.
- Anonim, 2002. Eğirdir İlçesi Çevre Durum Raporu. Eğirdir Belediyesi Raporları, Eğirdir.
- Anonymous, 2002. ORRRC at 40. National collection or a national system a fundamental goal of our profession must be conservation of recreation diversity. Park & Recreation, february 2002, 37, 61.
- Anı, E. 1993. Eğirdir Gölü Barla-Eğirdir-Şaraphane Kıyı Şeridinin Alan Kullanım Yönünden Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi (Basılmamış). Çukurova Üniv. Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Adana.
- Arslan, Z. 1998. Isparta Bölgesinde havacılık sporları ve geliştirilmesi. 2. Isparta'nın Dünü-Bugünü ve Yarını Sempozyumu, Cilt 1. Süleyman Demirel Üniv. Yayını, Isparta.
- Büyükgebiz, T., İ. Dutcuner, ve E. Yegen, 2001. Eğirdir (Isparta) Yöresinin Tıbbi ve Aromatik Bitkileri. 1.Eğirdir Semineri, Eğirdir.
- Çevikbaş, A. 1998. Isparta'nın doğal mağara ve kanyonlarının turizm açısından önemi. 2. Isparta'nın Dünü-Bugünü ve Yarını Sempozyumu, Cilt 1. Süleyman Demirel Üniversitesi Yayını, Isparta.
- Dabanca, G. 2002. Malos Antik Kenti Üzerine Bir Araştırma. Eğirdir Kaymakamlığı Turizm Danışma Müdürlüğü Yayını, Eğirdir.
- Dutcuner, İ. ve H. Fakir. 2000. Kasnak Meşesi'nde Zararlı Makrofunguslar. Seminer Notu Süleyman Demirel Üniv. Orman Fak., Isparta.
- Genç, M. ve İ. Dutcuner. 2001. Eğirdir İlçesindeki anıt ağaçları. 1. Eğirdir Sempozyumu. Eğirdir Belediyesi Yayınlar, Eğirdir.
- Gold, M. S. 1980. Recreation Planning and Design. Mc. Grow Hill Book Company. New York.
- Gürdal, M. 1998. Göller Bölgesinde Eğirdir İlçesinin Turizm Potansiyeli ve 2000'li Yıllarda Alternatif Turizm İmkanları. Seminer Notu Muğla Üniv. Milas Meslek Yüksekokulu, Muğla.
- Gökşin, A. 2001. Kasnak Ormanı (Eğirdir) Florası ve *Quercus Vulcanica* (Kasnak Meşesi)'nin Oluşturduğu Meşcere Tipleri Üzerine Araştırmalar. Süleyman Demirel Üniv. Orman Fak. Yayınları, Isparta.
- Gürdoğdu, B. E. 2001. Isparta Çevresindeki Bazı Korunan Alanlarda Orman Kuşları Üzerine Gözlemler. Yüksek Lisans Tezi. Süleyman Demirel Üniv., Fen Bilimleri Enstitüsü, Orman Mühendisliği Anabilim Dalı. Isparta.
- Jenkins, M. and J. J. Piagram. 1999. Outdoor Recreation Management. Routledge, London.
- Özköse, M. 2001. Turizme kaynak unutulmuş değer "Oluklacı". 1.Eğirdir Sempozyumu. Eğirdir Belediyesi Yayınları, Eğirdir.
- Yiğitbaşı, S. 1972. Eğirdir Felekabad Tarihi. Çeltik Matbaacılık, İstanbul.
- Yücel, M. 1999. Doğa Koruma Alanları ve Planlanması. Çukurova Üniv. Ziraat Fak. Yayınları: 104. Yardımcı Ders Kitapları: B-9, Adana.

İletişim adresi:

Nevin AKPINAR

Ankara Üniv. Ziraat Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü-Ankara

Tel : 0 312 317 05 50/ 1236

E-mail: akpinar@agri.ankara.edu.tr